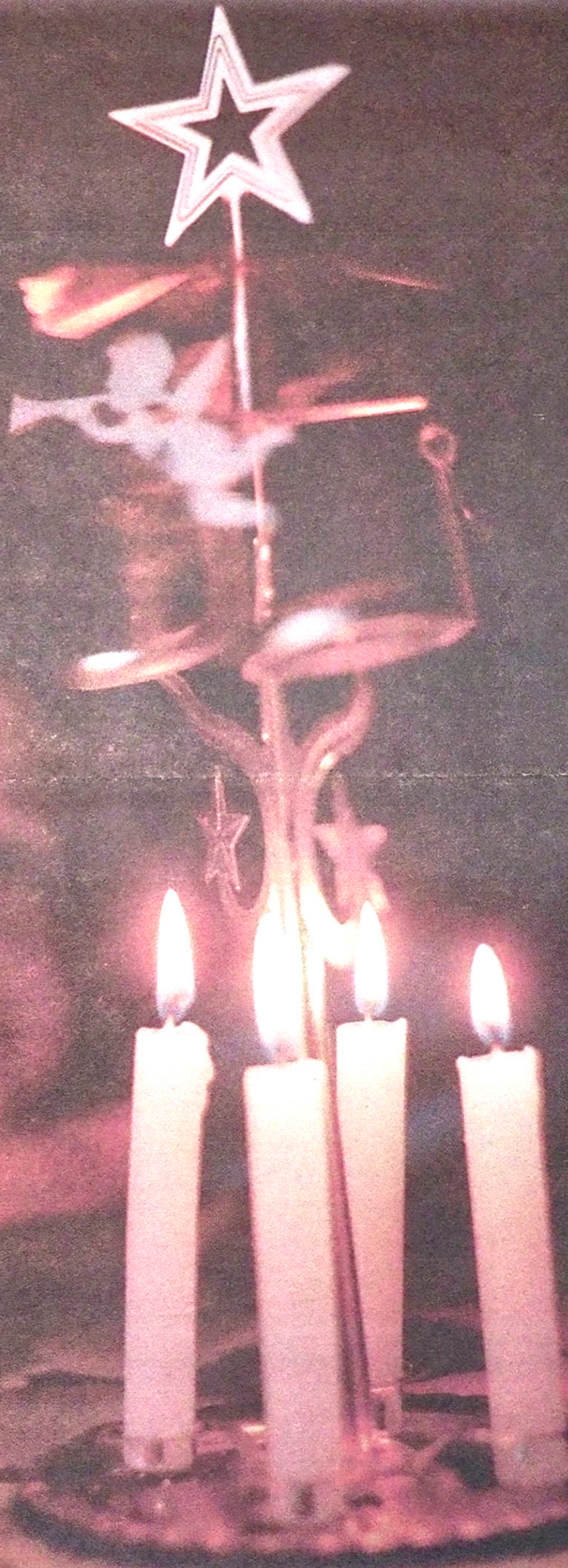

Joulun sanoma

Sillä seudulla oli paimenia yöllä
ulkona vartioimassa laumaansa.
Yhtäkkiä heidän edessään seiso
Herran enkeli, ja Herran kirkkaus
ympäröi heidät. Pelko valtasi
paimenet, mutta enkeli sanoi heille:
Älkää pelätkö! Minä ilmoitan
teille ilosanoman. Suuren ilon
koko kansalle. Tänään on teille
Daavidin kaupungissa
syntynyt Vapahtaja.

Jouluevankeliumista
Luukkaan mukaan, 2. luku

Kuva Päivi Setälä

IKKUNAPENKKI

Salaisuudet ovat jännittäviä,
mitä tulee joululahjoihin,
mutta arkielämässä avoin
peli on paikallaan.

SIVU 2

JOULUKIRKOT

Aattohartauksia, jouluyön kirkko-
hetkiä ja jouluaamun jumalan-
palveluksia on Porissa kymmenittäin.
Löydä oma joulukirkkosi.

SIVU 7

KELLOT KAJAHTAA

Kirkonkellot kutsuvat jumalan-
palveluksiin usealla soitolla,
kertovat pyhän alkamisesta,
kuolemasta ja häistäkin.

SIVU 4

JOULUPERINTEET

Perusarvot periytyvät sukupolvelta
toiselle. Jouluna moni asia tehdään
nuoressakin perheessä kuten ennen
kotona.

TAKASIVU

Huomenkellot, papinkellot, ehtookellot...

Kirkonkelloilla on sanomansa

Porin kuuden seurakunnan kirkot kutsuvat kellojen soitolla jumalanpalveluksiin. Joka seurakunnalla on omat perinteensä, vaikka paljon on yhteistäkin. Ahlaisissa ja Reposaarella kelloja soitetaan käsivoimin, muualla riittää napin painaminen.

lukseen kutsutaan sunnuntaiaamuna klo 9, 9.30 ja 9.55 soittoilla. Kirkonmenojen jälkeen soivat isot kellot. Muita kirkkotilaisuuksia ennen kelloja ei soiteta.

"Sanomakellojen soittaminen on kaunis tapa, jonka toivoisin elpyvän", sanoo Marianne Ristikallio. Hän on huomannut, että monet omaiset eivät edes osaa kysyä sanomakelloja. Mielellään niitä kuitenkin pyynnöstä soitetaan.

Tarkkaavaisten sanomakellojen kuuntelijia pystyy hänen soittoaansa selviämään vainajan sukupuolen ja iän. Reposaarella soivat myös saatokellot, kun vainajaa viedään hautausmaalle.

"Joskus pyydetään myös hääkelloja, silloin kellot soivat, kun vasta viihitty pari lähtee kirkosta. Myös uudenvuodenäönä klo 24 kellot soivat."

Aidot kellot myös Keski- ja Länsi-Porissa

Keski-Porin kirkontomissa soi kolme kelloa. "Lautainten ehtookellot ja jumalanpalveluksen soitot tulevat automaattisesti, muuten systeemi on puoliautomaattinen", kertoo Matti Bergius. Peruskorjauksessa ei kellojen soittoon tullut muutoksia, paitsi että kellojen soittonappi saatiin paremmalle paikalle sakastiin.

Pyhäaamuisin Hilikka Heljö-Virtanen soittaa 10 minuuttia ensin klo 9 huomenkelloja, sitten klo 9.30 papinkelloja ja 9.55 kelloja. Kellot on ohjelmoitu soimaan viisi minuuttia kerralla. Jumalanpalveluksen päätyttyä ei Keski-Porissa soiteta.

Sanomakelloja soitetaan nykyisin omaisten pyynnöstä soitettuun aikaan, mutta Matti Bergius muistaa vielä senkin ajan, kun sanomakelloja soitettiin arkipäivisin kymmeneltä.

Länsi-Porin kirkon kellotomissa soivat aidot kellot, soitaminen sujuu napin painamalla kuten Keski-Porissakin. "Jumalanpalvelukseen kellot kutsuvat klo 9 isolla kellolla, papin kel-

lot soivat klo 9.45 pikkukellolla. Iso kello kutsuu koolle klo 9.55", kertoo Sinikka Hannula.

Kellot soivat viisi minuuttia kerrallaan. Loppusoittoa ei ole ohjelmoitu, vaan suntu käynnistää soiton jumalanpalveluksen päätyttyä. Myös ehtookellot kuuluvat lautainten iltoina Musan maisemiin.

Viikolla oleviin kirkkoiltoihin Sinikka Hannula soittaa viittä vaille yhteisösoiton.

Sanomakellot soitetaan Länsi-Porissa pyynnöstä. Pynnöstä soitetaan myös hääkelloja vihkimisen päätteeksi.

Pihlavassa ja Teljässä kirkkoissa tekniikka pelaa

"Pihlavan kirkonkelloina toimii soittoasias", kertoo Klaus Löfman. Vahvistimen kautta tuleva kellopelelin ääni antaa vaikutelman kirkonkelloista. Kello kymmenen jumalanpalveluksen soitot tulevat automaattisesti, muihin tilaisuuksiin kokoon soittaminen käy nappia painamalla.

Ensimmäinen kutsu jumalanpalvelukseen on sunnuntaiaamuna yhdeksältä. Sitten Pihlavan kirkonkellot soittavat klo 9.30, klo 9.45 ja klo 9.55. Kellot soivat joka kerta viiden minuutin ajan. Loppusoitto alkaa jumalanpalveluksen päätyttyä.

Muihin kirkkotilaisuuksiin kellot kutsuvat puoli tuntia, varttia vailla ja viittä vailla ennen tilaisuuden alkua. Surukelloja Pihlavassa soitetaan omaisten pyynnöstä. Kellot soivat silloin aamukymmeneltä.

"Teljän kirkossa kelloja soitetaan vain pyhäaamuisin klo 9.45 ja klo 9.55 sekä jumalanpalveluksen päätyttyä", kertoo Markku Mäkelä.

Kellojen soitto on ohjelmoitu koneelle, digitalisoidut "kellot" soivat soivat viisi minuuttia, kun suntu on napinpainalluksella ohjelman käynnistänyt.

Kynttilä herkistää juhlamielelle

Kynttilä on yksi niistä aidoista asioista, joita nykyajan tekniikka ei voi korvata.

Värikkäiden jouluvalojen ja -koristeiden kimmellyksessä perinteinen kynttilä ja sen elävä, valaiseva liekki saa hetkeksi pysähtymään ja nostaa mielen arkisten asioiden yläpuolelle.

Kirkossa kynttilöillä on oma paikkansa ja vertauskuvallisuutensa. Kynttilät ovat herkin ilmapäin ja muistuttavat niin surusta kuin ilon juhlastakin. Ne symboloivat tunteita usein enemmän kuin huomaammekaan.

Jouluna kynttilät ovat omiaan tuomaan kotiin rauhallisen ja lämpimän tunnelman ja valaisemaan pimeää talvea vaikkapa ikkunalla.

Kirkossa ja jumalanpalveluselämässä kynttilöillä on aivan oma paikkansa. Tavallisesti kynttilät sijoitetaan alttarille ja ne palavat monin paikoin aina, kun kirkko on avoin.

Tavallisesti alttarilla on parillinen määrä kynttilöitä.

Suurina juhlapyhinä, jolloin liturginen väri on punainen tai valkoinen, käytetään neljää tai kuutta kynttilää. Liturgisen värin ollessa vihreä tai violetti käytetään kahta kynttilää.

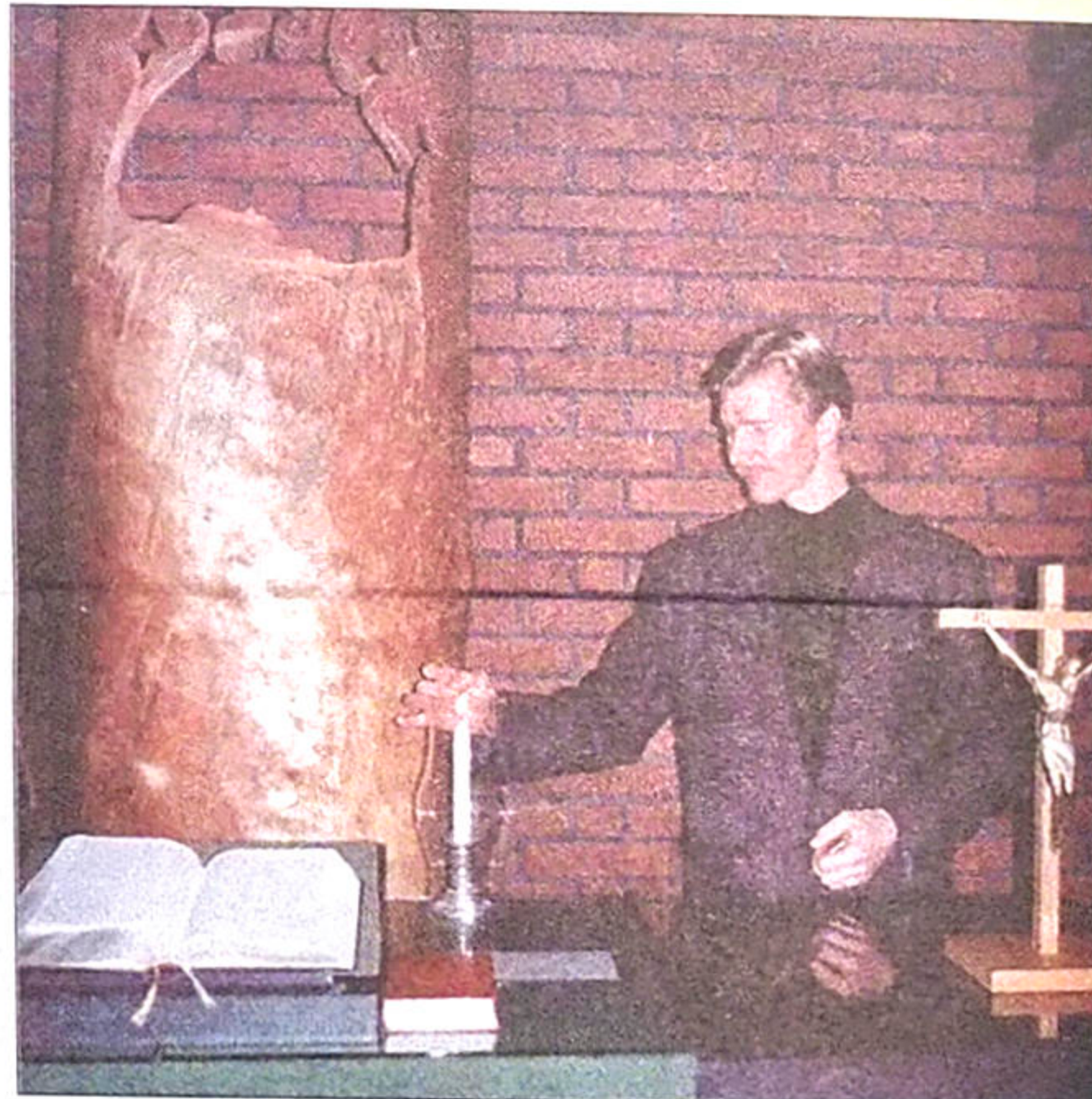
Seitsemäs kynttilä sytytetään vain silloin, kun piispaon läsnä, kun taas pitkän-perjantaina ei kynttilöitä ole esillä lainkaan.

Pääsiäisaikana voidaan käyttää erityistä pääsiäiskynttilää, itsenäisyyspäivänä sinivalkoista kynttilää ja adventin aikaan adventtilyhtyjä, kuten useissa kodeissakin on tullut perinteeksi.

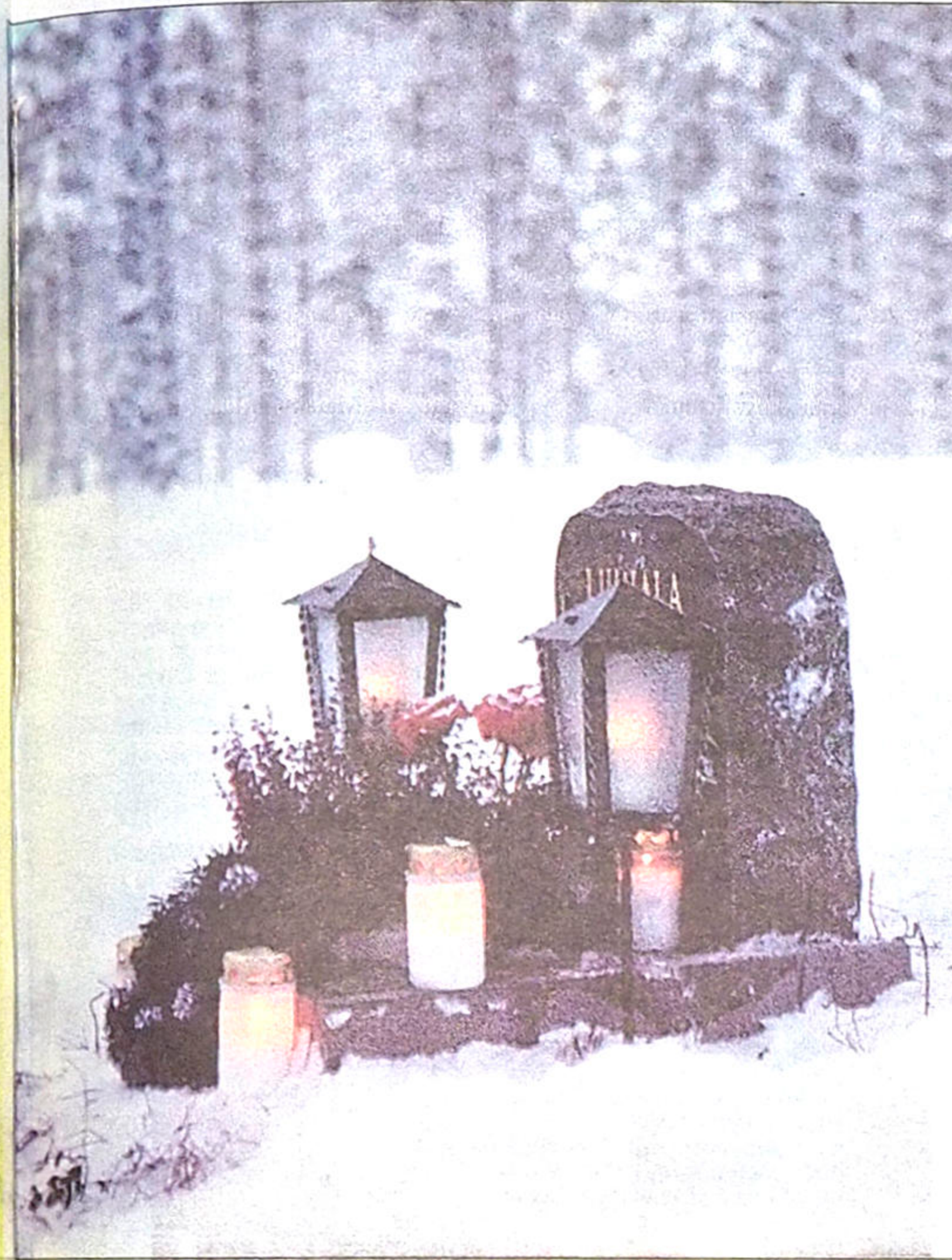
Kastetilaisuudessa sytytetään kynttilä, jonka lapsen vanhemmat saavat toimituksen jälkeen.

Kynttilä kuvaa Kristusta

Kynttilöiden lukumäärä ei ole sidottu ainoastaan liturgisiin väreihin, vaan

Kynttilöiden määrä alttarilla vaihtelee. Jouluaattona suntu Markku Mäkelä sytyttää neljä ja jouluaamuna, suurena juhlanä, kuusi kynttilää. Kuva: Siina Repo

Eniten kynttilöitä viedään haudoille jouluna, mutta muutenkin kynttilät koristavat hautausmaita entistä enemmän. Kuva: Päivi Setälä

määrällä on myös oma sanomansa.

Yksi kynttilä on vertauskuva Jumalan ykseydestä. Kaksi kuvaa lakia ja evankeliumia tai Kristuksen ihmisyttä ja jumalautta.

Kolme kynttilää kuvaa Jumalan kolmiyhteyttä: Isää, Poikaa ja Pyhää Henkeä. Neljä kynttilää tarkoittaa

paitsi kahden kerrannaista myös nel-

jää evankelistaa. Kuusi kuvaa kolmen kerrannaista ja Jumalan täydellisyyttä, mitä kuvaa myös seitsemän kynttilää.

Myös Pyhän Hengen lahjoja on seitsemän: Herran henki, viisauts, ymmärrys, neuvo, voima, tieto ja Herran pelko.

"Kynttilä kuvaa Kristusta", selvittelee Teljän seurakunnan suntu

Markku Mäkelä kynttilän syvempää merkitystä.

"Kynttilä viestittää toivosta ja valosta, jonka Kristus tuo niille, jotka elävät kuoleman varjon maassa. Lisäksi kynttilä on kristitylle kehoitus vaeltaa valkeudessa."

Kynttilöillä tukea lähetystyöhön

Lähetyskynttilä, jossa palaa parhaimmillaan 60 kynttilää, kuuluu useimpien kirkkojen sisustukseen. Siihen on mahdollista laittaa kynttilänsä palamaan esimerkiksi jumalanpalveluksen yhteydessä.

Ostamalla kynttilän ja asettamalla sen suureen maapallon näköiseen lähetyskynttiläköön tukee samalla seurakuntansa lähetystyötä.

Kynttilä viestii muistamisesta

Useissa maissa kynttilöitä sytytetään haudoille tavallisimmin pyhäinpäiväsi. Suomessa joulua koetaan voimakkaasti perheyhteyden juhlanä, mikä on ollut omiaan siirtämään kynttilöiden viemisen haudoille ennen muuta jouluna. Tosin pyhäinpäivänäkin ei ole kynttilän merkitystä unohtettu.

"Pyhäinpäivän iltana esimerkiksi meillä Teljän kirkossa on tilaisuus, jossa sytytetään kynttilä jokaiselle vuoden aikana kuolleelle seurakunnan jäsenelle", Markku Mäkelä kertoo.

"Näyttää todella kauniilta, kun alttarikaiteella ja urkuparvella palaa noin 300 kynttilää", hän visioi.

Teljän kirkon edustalla on myös erityinen paikka, johon voi laittaa kynttilän palamaan muualle haudattujen muistoksi.

Myös hautausmailla voi viedä muistokynttilän muualle haudattujen muistoksi.

Tapa viedä kynttilöitä haudoille on Suomessa varsin uusi, varhaisin tieto on 1920-luvulta. Tapa yleistyi sotien jälkeen, kun sankarihaudoilla ruvettiin käymään jouluna.

Palava kynttilä kuin rukous

Palava kynttilä ilmaisee, että poissuikkuneiden muisto elää, mutta se puhuu muutakin. Se julistaa, että Kristus on maailman valo. Elävä ylöspäin kohoava liekki kuvaa myös rukousta, joka nousee Jumalan puoleen. Se muistuttaa Jumalan rakkaudesta ja Pyhän Hengen toiminnasta maailmassa.

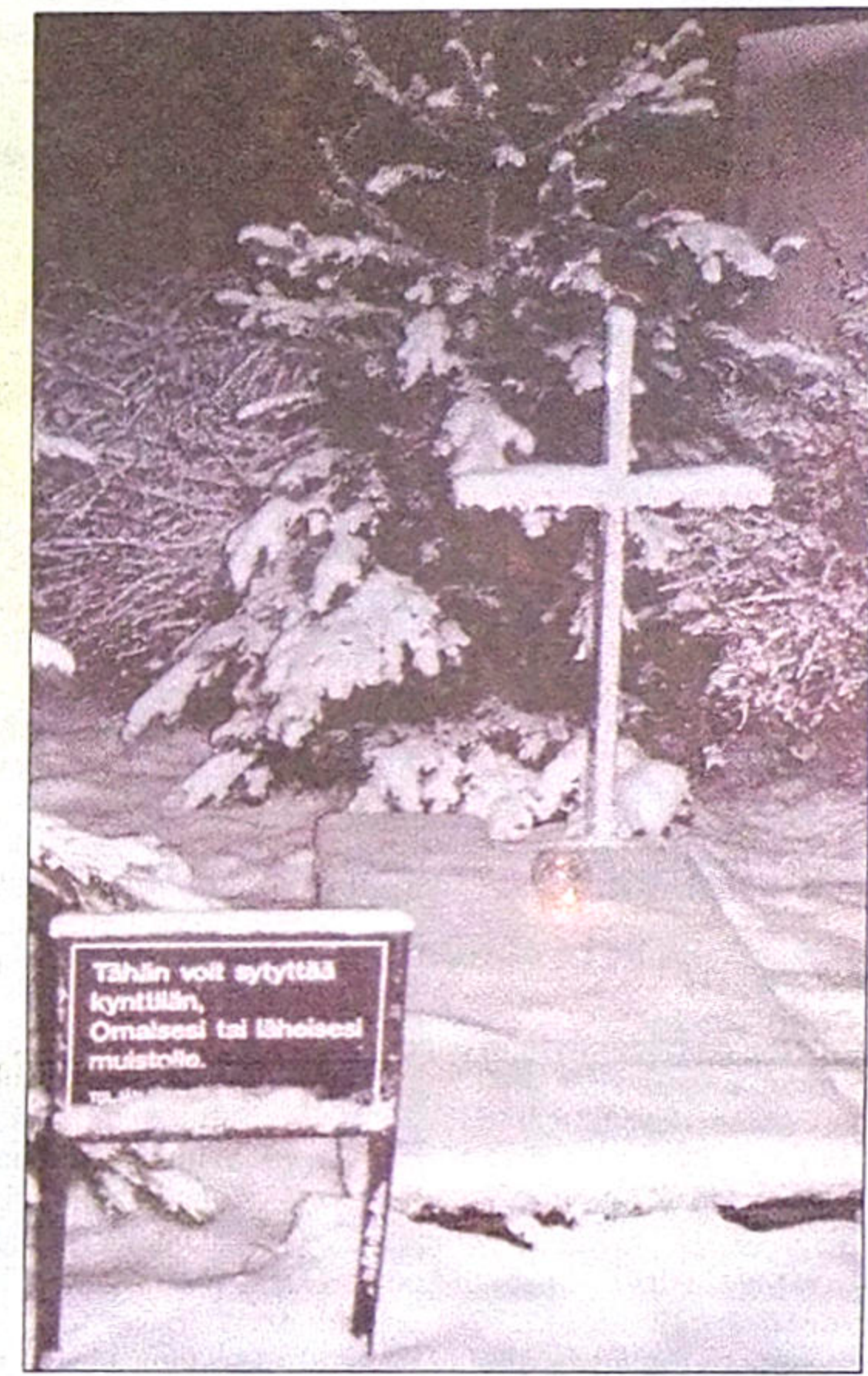
Siina Repo

Lähteinä Pentti Lempiäisen kirjat Pyhäät ajat ja Kuvat puhuvat.

Joulukynttilät muualle haudattujen muistoksi

Muualle haudattujen muistoksi voi kynttilän sytyttää Porin hautausmailla ja myös Teljän kirkon edustalle, jossa kynttilöille on paikka kirkon aidan tuntumassa puiston puolella. Joulukynttilänsä voi tuoda Käppärän hautausmaalle muistokehtoon tai Ison kappelin tuntumassa olevalle Menneiden sukupolvien muistomerkille. Pienen siunauskappelin portaikosta on myös muodostunut kynttilämeri joka joulua.

Porin metsähaudausmaalla kynttilän voi tuoda muistolehtoon, joka löytyy kellojen vierestä lammen takaa.

Muualle haudattujen muistoksi voi sytyttää kynttilän paitsi hautausmailla myös Teljän kirkon edustalle pystytetyn ristin juurelle.

Kuva Siina Repo

Kirkko kas vanut osaksi kiinalaista yhteiskuntaa

"Enpä silloin arvannut, että joululaulutalaisuudesta voisi muodostua näin menestyvä toimintamuoto. Jouduin silloin virkani puolesta tuon päätöksen tekemään. Ajatus syntyi parin työtoverini aloitteesta, muistelee eläkkeellä oleva Suomen Lähetysseuran lähetysjohtaja Alpo Hukka.

Lähetysseuran tehtävä on edelleen sama, aktivoida ihmisiä niin, että he voivat kuulla evankeliumin. Joulun lauluissa se nousee kuin itsestään. Ympäröivä maailma tarjoaa tyhjiön, minkä kristillisen kirkon sanoma voi täyttää.

Ihminen ei voi kirjoittaa tulevan käsikirjoitusta. Jouluevankeliumin

synnyttämää muutosta tuskin aika-laiset osasivat kuvitella.

China calling

Tuskinpa monikaan suhtautui alussa vakavasti ajatukseen, että poliittisesti jaetut maat yhdistyisivät edes Euroopassa puhumattakaan "keltaisen vaaran" ympäröstä. Kuluva vuosi on osoittanut asenteellisuuden.

Läntinen maailma seuraa lähes yhtä herkeämättä tilanteen kehitystä tänään kuin viime kesäistä tapahtumaa, jossa Englanti vetäytyi Hongkongista. Valta vaihtui.

Mitään muutosta ei näy, mitään ei tapahtunut. Ei päivää ilman uutisia Kaukoidän muutoksista. Pörssi yskii. Hongkong on - rajakin säilytetään. Kuitenkin on syytä muistaa, että alkuperäinen yhteys on nyt palautunut ja suljettu avautunut. Ihmisellä on kaipuu avoimeen yhteyteen.

Ihminen ei voi kirjoittaa tulevan käsikirjoitusta, pohtii eläkkeellä oleva lähetysjohtaja Alpo Hukka. Sen hän huomasi myös 25 vuotta sitten kun Kauneimmat joululaulut -tilaisuudet kehiteltiin lähetystyön tueksi.

Muutoksen imussa

Muutos alkoi varsinaisesti jo 1979 Manner-Kiinan avautuessa jälleen myös lähetystyölle. Poltetut raamatut ja tuhotut kirkot ovat osa Hunanin maakunnan koululaisen Mao Zedongin käynnistämää Kiinan kulttuurivallankumousta, joka sulki maan ja poisti lännen lähettiläät.

Aivan tämän vuosisadan alussa käynnistynyt Suomen Lähetysseuran työ sisä-Kiinassa. Hunanin maakunnassa alkoi uudestaan 30 vuoden tauon jälkeen. Tuloksia tästä toiminnasta on jo nähtävissä.

Lähetys ja paikalliset kristityt saavat aivan lähiaikoina entisessä Tajungin, Nyk. Zhangjiajie kaupungissa valmiiksi uuden kirkon, jossa on tilaa 1300 seurakuntalaiselle.

Muutos on luonut maakuntien kirkkoille toimintaympäristön. Ei tarvitse toimia salaa. Uusi yhteiskuntapolitiikka sallii kirkkorakentamisen. Kirkko kasvaa ja on osa kiinalaista yhteiskuntaa.

Rakkaus Kiinaan

Rovasti Alpo Hukan jutustelu nykyoloista kertoo sellaisesta kasvuvauhdista, jota on paras kuvata numeroin. Vuonna 1980 oli Kiinassa noin 30 kirkkoa ja nyt 30.000. Papiiston keski-ikä oli 70 - 80 vuotta. Nyt kiinalaisten kristittyjen määrä pitää laskea kymmenissä miljoonissa.

Varsin läheltä tämä kehitys koskettaa Alpo Hukkaa, koska hän nuorena Leena vaimonsa kanssa tunsivat kutsun Kiinaan, mutta hänestä tulikin afrikkalaisen ihmisen tulkki ja Ambomaa voitti. Lähetysjohtajan tehtävät ja rakkaus Kiinaan ei hävinnyt vaan 1970-luvulla käynnistyneet kiinan kielen opinnot veivät hänet nuoruuden kohteeseen.

"Pääsin Pekingin Kieli- ja kulttuuriyliopistoon, jossa sain katsella virallisten kullisten taakse ja tutustua yksin ilman valtion 'oppaita' muihin opiskelijoihin ja ympäristöön.

Tajusin kristillisen kirkon mahdollisuudet tulla ihmisten elämään" Pekingin kahdeksassa kirkossa jumalanpalvelukset välitetään tv-monitorein ulos niille, jotka ei ole mahtuneet sisään.

Lähetystyö

Kristillinen lähetys ei ole maailmanvalloittaja, yhteiskuntapoliittinen alistaja tai jonkun yhtenäiskulttuurin luoja, mitä islam joissakin muodoissa voi olla.

"Kristillinen kirkko ei voi toimia poliittisin ase-in, vaan aina ikään kuin sisältäpäin, ihmisestä itsestään."

Kristillinen kirkko kokonaisuuksaan, katoliset ja koko protestanttinen julistus on Kiinassa yhdessä ja tätä ympäröi ei-kristillinen maailma.

Asetelma on haastava. "Yhteistyössä muiden kristittyjen ja eri uskontojen kanssa oppi näkemään, mitä meillä on. Erot eivät häiritse, koska työ ei ole erityispiirteiden korostamista."

Jumala on ottanut ihmisen työtoverikseen. Eiköhän tässä ole Sanan konkretisoituminen joulun evankeliumia parhaimmillaan, entisen lähetysjohtajan Alpo Hukan ajatuksia sovitteleva.

Teksti ja kuva: Hannu Salonoja

Kirkonkellot kutsuvat myös joulukirkkoihin. Kellot muistuttavat jumalanpalveluksen alkamisesta ensimmäisen kerran tuntia ennen tilaisuuden alkua.

SEURAKUNNAT TIEDOTTAVAT

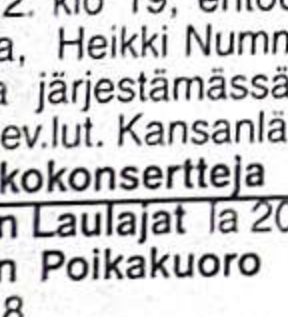
AHLAINEN

Ahlaisten kirkko
Jumalanpalvelukset
Su 21.12. klo 10 Jussi Jussila - Ke 24.12. klo 16 joulun aattohartaus - To 25.12. klo 7 jouluaamun jumalanpalvelus - Tapa-
ninpäivä 26.12. klo 10, Eija Santahtu - Su 28.12. klo 10, Jussila - Uudenvuodenpäivä 1.1. klo 10 ehtoollinen, Jussila - Su 4.1. klo 10, Santahtu - loppipainen 6.1. klo 10, Jussila - Su 11.1. klo 10 ehtoollinen, Jussila - Su 18.1. klo 10, Jussila
Joulukirkkokuljetus
Jouluaamuna 25.12. B. Tanssiella klo 5.50, P. Ahonkiven, Kaapolan, Ristikallion kautta Pirttijärven Salangenille noin 6.15, vanhaa Vaasan-tietä Lampin koulun ja Koiviston kautta kirkolle. Kuljetus maksuton.
Lähtöyö ke 7.1. klo 19 Kalevi Koskella
Lähtöyö ke 7.1. klo 13 seurakuntakodissa
Naistenpiiri ke 14.1. klo 13 seurakuntakodissa
Vanhemman väen piiri ti 20.1. klo 13 srk-kodissa

KESKI-PORI

Keski-Porin kirkko
Jumalanpalvelukset
Su 21.12. klo 10 ehtoollisjumalanpalvelus. Veikko Hytti, Tiia Kruus, lauluryhmä Stelät, Paavo Pitkäranta, Juhani Romppanen, joulukorttikolehti, kirkko-
kahvi, Keski-Porin kirkkotuvas-
sa, järjestää Keski-Porin diakonia-
työ - ke 24.12. klo 12.30
perhehartaus - ke 24.12. klo 16
aattohartaus - ke 24.12. klo 17
ruotsinkielinen aattohartaus -
to 25.12. klo 8 joulujumalan-
palvelus - pe 26.12. klo 10 tapa-
ninpäivän ehtoollisjumalan-
palvelus, Kari Erkkola, Kruus,
Romppanen, kirkkokahvi Keski-
Porin kirkkotuvasa, järjestää Keski-
Porin kirkkotuvasa, järjestää Keski-
Porin diakoniatyö - su 4.1. klo 10
ehtoollinen, Turtola, Hytti - ti 6.1. klo 10
loppipainen ehtoollisjumalanpalve-
lus, SLS, Erkkola, jumalanpalve-
luksen jälkeen tilaisuus Keski-
Porin kirkkotuvasa v. 1997
35 vuotta täyttäneille
Sanan ja rukouksen ilta la 27.12. klo 18
Juden vuoden vastaanotto ke 21.12. klo 19, ehtoollinen, Auerma, Heikki Nummijärvi, mukana järjestämässä Satakunnan evl.ut. Kansanlahteyt
Kirkkokonsertti
Porin laulajat la 20.12. klo 22 Porin Poikakuoro su 21.12. klo 18
Joulun musiikkihartaus ke 24.12. klo 22, Primus kuoro, johtaa Raija-Leena Urela-Nieminen

LÄNSI-PORI

Länsi-Porin kirkko
Jumalanpalvelukset
su 21.12. klo 10 messu, Reija Nordström, Antti Yrjölä - Ke 24.12. klo 16 jouluaaton hartaus - Ke 24.12. klo 23 jouluyön messu - To 25.12. klo 8 sanajumalanpalvelus - Ke 26.12. klo 10 tapaninpäivän ehtoollisjumalanpalvelus vanhan käsikir-

PIHLAVA

Pihlavan kirkko
Jumalanpalvelukset
su 21.12. klo 10 Pijo Tiira, Kaisa Huhtala - jouluaaton 24.12.

jan mukaan, Antti Yrjölä, Jarmo Laiho, Antti Yrjölä - Su 28.12. klo 10 ehtoollisjumalanpalvelus, rovasti Jorma Pakkanen, Herättäjän seurajumalanpalveluksen jälkeen - To 1.1. klo 10 uudenvuodenpäivä, sanajumalanpalvelus - Su 4.1. messu, Jarmo Laiho
Joulukirkkoja
Pietinmen seurakuntatalo
aattohartaus 24.12. klo 13 -
Lattomeren kirkko 25.12. klo 10 sanajumalanpalvelus - Prei-
vikin kirkko 25.12. klo 12 sa-
najumalanpalvelus
Kauneimmat joululaulut
su 21.12. klo 13 Rauhanpuisto 1
Diakoniatyö
su 21.12. klo 13 Rauhanpuisto 1
Piirit: Länsi-Porin kirkko ke 21.1. ja ke 4.2. klo 13 - Leppä-
lä, Niittymäe ti 20.1. ja 17.2. klo 13 -
Viasveden talouskauppa
to 15.1. ja 12.2. klo 13 - Prei-
vikin kirkko ma 12.2. ja 9.2. klo 12 -
Lattomeren kirkko ti 20.1. ja 3.2. klo 12
Diakoniatyöntekijöiden vastaanotto:
Prei-
vikin kirkko ma 9-10, p. 6472553
Länsi-Porin kirkko ti ja ke 9-10, p. 6377613
Lattomeren kirkko ti 9-10.30, p. 6477382
Pietinmen srk.talo ke 9-10 pa-
rillissa viikoilla eli 7.1., 21.1. ja 4.2., p. 6370969
Vastaanotto kauppoille: Mimi-
market to 22.1. ja 5.2. klo 10 -
12 -
Viasveden talouskauppa
to 29.1. klo 10-12 -
Leppäpör-
kä to 22.1. klo 10-11
Diakoniatyöntekijät vapaapäi-
villä 24.12.-21. sekä neuvotte-
laavilla (myös diakoniatappi)
7-9.1.
Näppälerohot
Kevätkausi alkaa Olotuvalla to 15.1. klo 10, Pietinmen se-
urakuntatalossa ke 21.1. klo 10
Kirjallisuuspiiri
Länsi-Porin kirkon tiloissa ma 19 kevätkaudella: 12.1., 9.2., 16.3. ja 20.4.
Nuoret
Open Doors Pietinmessä 13.1., 20.1. ja 27.1. klo 19 - 21
Länsi-Porin kirkolla: Iso-
koulutus to 15.1. ja 29.1. klo 18
-Nuorten ilta pe 16.1., 23.1. ja 30.1. klo 19 - Gospelkahvila la 17.1. klo 20-23 -
Tuikka su 18.1., 25.1. ja 1.2. klo 18
(huom. uusi aika)
Gospel happening la 7.2. klo 18
Pietinmen srk.talo
Tytöt ja pojat
Kerhot alkavat viikoilla 3, eli 12.1. alk.
Tytöt: Ma 17 Länsi-Porin kirkko -
Ma 17 Tuusniemen koulu -
Ma 18 Prei-
vikki - Ke 19 Lattomeren koulu -
To 18 Niittymäen koulu -
Kokkikerho Pietinmessä ti 16.30 1.-2.-luokkalaisten ja ke 16 3.-6.-luokkalaisten
Pojat: Ti 16 Pietinmiemi - Ti 17.30
Prei-
vikki - Ke 16.30 Lattomeren koulu -
Sähkykerho Länsi-Porin kirkol-
la 7-9 v. to 14.30 ja 10-14 v. to 16.30
Tytöjen ja poikien kerhoilla
Viasveden Mäntypirtillä jatku-
vat to 22.1. ja 5.2. klo 17
Talvileiri
Talvileiri 7-14 -vuotiaille tytöille ja pojille Siikolailla 30.1. - 1.2.
Hinta 120 mk. Mukana Päivi ja Petri Ranta. Ilm. 23.1. mennessä
srk.toimisto 6370572, nuori-
soitointi 6377628 tai Ranta
kotiin 6375358

jan mukaan, Antti Yrjölä, Jarmo Laiho, Antti Yrjölä - Su 28.12. klo 10 ehtoollisjumalanpalvelus, rovasti Jorma Pakkanen, Herättäjän seurajumalanpalveluksen jälkeen - To 1.1. klo 10 uudenvuodenpäivä, sanajumalanpalvelus - Su 4.1. messu, Jarmo Laiho
Joulukirkkoja
Pietinmen seurakuntatalo
aattohartaus 24.12. klo 13 -
Lattomeren kirkko 25.12. klo 10 sanajumalanpalvelus - Prei-
vikin kirkko 25.12. klo 12 sa-
najumalanpalvelus
Kauneimmat joululaulut
su 21.12. klo 13 Rauhanpuisto 1
Diakoniatyö
su 21.12. klo 13 Rauhanpuisto 1
Piirit: Länsi-Porin kirkko ke 21.1. ja ke 4.2. klo 13 - Leppä-
lä, Niittymäe ti 20.1. ja 17.2. klo 13 -
Viasveden talouskauppa
to 15.1. ja 12.2. klo 13 - Prei-
vikin kirkko ma 12.2. ja 9.2. klo 12 -
Lattomeren kirkko ti 20.1. ja 3.2. klo 12
Diakoniatyöntekijöiden vastaanotto:
Prei-
vikin kirkko ma 9-10, p. 6472553
Länsi-Porin kirkko ti ja ke 9-10, p. 6377613
Lattomeren kirkko ti 9-10.30, p. 6477382
Pietinmen srk.talo ke 9-10 pa-
rillissa viikoilla eli 7.1., 21.1. ja 4.2., p. 6370969
Vastaanotto kauppoille: Mimi-
market to 22.1. ja 5.2. klo 10 -
12 -
Viasveden talouskauppa
to 29.1. klo 10-12 -
Leppäpör-
kä to 22.1. klo 10-11
Diakoniatyöntekijät vapaapäi-
villä 24.12.-21. sekä neuvotte-
laavilla (myös diakoniatappi)
7-9.1.
Näppälerohot
Kevätkausi alkaa Olotuvalla to 15.1. klo 10, Pietinmen se-
urakuntatalossa ke 21.1. klo 10
Kirjallisuuspiiri
Länsi-Porin kirkon tiloissa ma 19 kevätkaudella: 12.1., 9.2., 16.3. ja 20.4.
Nuoret
Open Doors Pietinmessä 13.1., 20.1. ja 27.1. klo 19 - 21
Länsi-Porin kirkolla: Iso-
koulutus to 15.1. ja 29.1. klo 18
-Nuorten ilta pe 16.1., 23.1. ja 30.1. klo 19 - Gospelkahvila la 17.1. klo 20-23 -
Tuikka su 18.1., 25.1. ja 1.2. klo 18
(huom. uusi aika)
Gospel happening la 7.2. klo 18
Pietinmen srk.talo
Tytöt ja pojat
Kerhot alkavat viikoilla 3, eli 12.1. alk.
Tytöt: Ma 17 Länsi-Porin kirkko -
Ma 17 Tuusniemen koulu -
Ma 18 Prei-
vikki - Ke 19 Lattomeren koulu -
To 18 Niittymäen koulu -
Kokkikerho Pietinmessä ti 16.30 1.-2.-luokkalaisten ja ke 16 3.-6.-luokkalaisten
Pojat: Ti 16 Pietinmiemi - Ti 17.30
Prei-
vikki - Ke 16.30 Lattomeren koulu -
Sähkykerho Länsi-Porin kirkol-
la 7-9 v. to 14.30 ja 10-14 v. to 16.30
Tytöjen ja poikien kerhoilla
Viasveden Mäntypirtillä jatku-
vat to 22.1. ja 5.2. klo 17
Talvileiri
Talvileiri 7-14 -vuotiaille tytöille ja pojille Siikolailla 30.1. - 1.2.
Hinta 120 mk. Mukana Päivi ja Petri Ranta. Ilm. 23.1. mennessä
srk.toimisto 6370572, nuori-
soitointi 6377628 tai Ranta
kotiin 6375358

jan mukaan, Antti Yrjölä, Jarmo Laiho, Antti Yrjölä - Su 28.12. klo 10 ehtoollisjumalanpalvelus, rovasti Jorma Pakkanen, Herättäjän seurajumalanpalveluksen jälkeen - To 1.1. klo 10 uudenvuodenpäivä, sanajumalanpalvelus - Su 4.1. messu, Jarmo Laiho
Joulukirkkoja
Pietinmen seurakuntatalo
aattohartaus 24.12. klo 13 -
Lattomeren kirkko 25.12. klo 10 sanajumalanpalvelus - Prei-
vikin kirkko 25.12. klo 12 sa-
najumalanpalvelus
Kauneimmat joululaulut
su 21.12. klo 13 Rauhanpuisto 1
Diakoniatyö
su 21.12. klo 13 Rauhanpuisto 1
Piirit: Länsi-Porin kirkko ke 21.1. ja ke 4.2. klo 13 - Leppä-
lä, Niittymäe ti 20.1. ja 17.2. klo 13 -
Viasveden talouskauppa
to 15.1. ja 12.2. klo 13 - Prei-
vikin kirkko ma 12.2. ja 9.2. klo 12 -
Lattomeren kirkko ti 20.1. ja 3.2. klo 12
Diakoniatyöntekijöiden vastaanotto:
Prei-
vikin kirkko ma 9-10, p. 6472553
Länsi-Porin kirkko ti ja ke 9-10, p. 6377613
Lattomeren kirkko ti 9-10.30, p. 6477382
Pietinmen srk.talo ke 9-10 pa-
rillissa viikoilla eli 7.1., 21.1. ja 4.2., p. 6370969
Vastaanotto kauppoille: Mimi-
market to 22.1. ja 5.2. klo 10 -
12 -
Viasveden talouskauppa
to 29.1. klo 10-12 -
Leppäpör-
kä to 22.1. klo 10-11
Diakoniatyöntekijät vapaapäi-
villä 24.12.-21. sekä neuvotte-
laavilla (myös diakoniatappi)
7-9.1.
Näppälerohot
Kevätkausi alkaa Olotuvalla to 15.1. klo 10, Pietinmen se-
urakuntatalossa ke 21.1. klo 10
Kirjallisuuspiiri
Länsi-Porin kirkon tiloissa ma 19 kevätkaudella: 12.1., 9.2., 16.3. ja 20.4.
Nuoret
Open Doors Pietinmessä 13.1., 20.1. ja 27.1. klo 19 - 21
Länsi-Porin kirkolla: Iso-
koulutus to 15.1. ja 29.1. klo 18
-Nuorten ilta pe 16.1., 23.1. ja 30.1. klo 19 - Gospelkahvila la 17.1. klo 20-23 -
Tuikka su 18.1., 25.1. ja 1.2. klo 18
(huom. uusi aika)
Gospel happening la 7.2. klo 18
Pietinmen srk.talo
Tytöt ja pojat
Kerhot alkavat viikoilla 3, eli 12.1. alk.
Tytöt: Ma 17 Länsi-Porin kirkko -
Ma 17 Tuusniemen koulu -
Ma 18 Prei-
vikki - Ke 19 Lattomeren koulu -
To 18 Niittymäen koulu -
Kokkikerho Pietinmessä ti 16.30 1.-2.-luokkalaisten ja ke 16 3.-6.-luokkalaisten
Pojat: Ti 16 Pietinmiemi - Ti 17.30
Prei-
vikki - Ke 16.30 Lattomeren koulu -
Sähkykerho Länsi-Porin kirkol-
la 7-9 v. to 14.30 ja 10-14 v. to 16.30
Tytöjen ja poikien kerhoilla
Viasveden Mäntypirtillä jatku-
vat to 22.1. ja 5.2. klo 17
Talvileiri
Talvileiri 7-14 -vuotiaille tytöille ja pojille Siikolailla 30.1. - 1.2.
Hinta 120 mk. Mukana Päivi ja Petri Ranta. Ilm. 23.1. mennessä
srk.toimisto 6370572, nuori-
soitointi 6377628 tai Ranta
kotiin 6375358

jan mukaan, Antti Yrjölä, Jarmo Laiho, Antti Yrjölä - Su 28.12. klo 10 ehtoollisjumalanpalvelus, rovasti Jorma Pakkanen, Herättäjän seurajumalanpalveluksen jälkeen - To 1.1. klo 10 uudenvuodenpäivä, sanajumalanpalvelus - Su 4.1. messu, Jarmo Laiho
Joulukirkkoja
Pietinmen seurakuntatalo
aattohartaus 24.12. klo 13 -
Lattomeren kirkko 25.12. klo 10 sanajumalanpalvelus - Prei-
vikin kirkko 25.12. klo 12 sa-
najumalanpalvelus
Kauneimmat joululaulut
su 21.12. klo 13 Rauhanpuisto 1
Diakoniatyö
su 21.12. klo 13 Rauhanpuisto 1
Piirit: Länsi-Porin kirkko ke 21.1. ja ke 4.2. klo 13 - Leppä-
lä, Niittymäe ti 20.1. ja 17.2. klo 13 -
Viasveden talouskauppa
to 15.1. ja 12.2. klo 13 - Prei-
vikin kirkko ma 12.2. ja 9.2. klo 12 -
Lattomeren kirkko ti 20.1. ja 3.2. klo 12
Diakoniatyöntekijöiden vastaanotto:
Prei-
vikin kirkko ma 9-10, p. 6472553
Länsi-Porin kirkko ti ja ke 9-10, p. 6377613
Lattomeren kirkko ti 9-10.30, p. 6477382
Pietinmen srk.talo ke 9-10 pa-
rillissa viikoilla eli 7.1., 21.1. ja 4.2., p. 6370969
Vastaanotto kauppoille: Mimi-
market to 22.1. ja 5.2. klo 10 -
12 -
Viasveden talouskauppa
to 29.1. klo 10-12 -
Leppäpör-
kä to 22.1. klo 10-11
Diakoniatyöntekijät vapaapäi-
villä 24.12.-21. sekä neuvotte-
laavilla (myös diakoniatappi)
7-9.1.
Näppälerohot
Kevätkausi alkaa Olotuvalla to 15.1. klo 10, Pietinmen se-
urakuntatalossa ke 21.1. klo 10
Kirjallisuuspiiri
Länsi-Porin kirkon tiloissa ma 19 kevätkaudella: 12.1., 9.2., 16.3. ja 20.4.
Nuoret
Open Doors Pietinmessä 13.1., 20.1. ja 27.1. klo 19 - 21
Länsi-Porin kirkolla: Iso-
koulutus to 15.1. ja 29.1. klo 18
-Nuorten ilta pe 16.1., 23.1. ja 30.1. klo 19 - Gospelkahvila la 17.1. klo 20-23 -
Tuikka su 18.1., 25.1. ja 1.2. klo 18
(huom. uusi aika)
Gospel happening la 7.2. klo 18
Pietinmen srk.talo
Tytöt ja pojat
Kerhot alkavat viikoilla 3, eli 12.1. alk.
Tytöt: Ma 17 Länsi-Porin kirkko -
Ma 17 Tuusniemen koulu -
Ma 18 Prei-
vikki - Ke 19 Lattomeren koulu -
To 18 Niittymäen koulu -
Kokkikerho Pietinmessä ti 16.30 1.-2.-luokkalaisten ja ke 16 3.-6.-luokkalaisten
Pojat: Ti 16 Pietinmiemi - Ti 17.30
Prei-
vikki - Ke 16.30 Lattomeren koulu -
Sähkykerho Länsi-Porin kirkol-
la 7-9 v. to 14.30 ja 10-14 v. to 16.30
Tytöjen ja poikien kerhoilla
Viasveden Mäntypirtillä jatku-
vat to 22.1. ja 5.2. klo 17
Talvileiri
Talvileiri 7-14 -vuotiaille tytöille ja pojille Siikolailla 30.1. - 1.2.
Hinta 120 mk. Mukana Päivi ja Petri Ranta. Ilm. 23.1. mennessä
srk.toimisto 6370572, nuori-
soitointi 6377628 tai Ranta
kotiin 6375358

jan mukaan, Antti Yrjölä, Jarmo Laiho, Antti Yrjölä - Su 28.12. klo 10 ehtoollisjumalanpalvelus, rovasti Jorma Pakkanen, Herättäjän seurajumalanpalveluksen jälkeen - To 1.1. klo 10 uudenvuodenpäivä, sanajumalanpalvelus - Su 4.1. messu, Jarmo Laiho
Joulukirkkoja
Pietinmen seurakuntatalo
aattohartaus 24.12. klo 13 -
Lattomeren kirkko 25.12. klo 10 sanajumalanpalvelus - Prei-
vikin kirkko 25.12. klo 12 sa-
najumalanpalvelus
Kauneimmat joululaulut
su 21.12. klo 13 Rauhanpuisto 1
Diakoniatyö
su 21.12. klo 13 Rauhanpuisto 1
Piirit: Länsi-Porin kirkko ke 21.1. ja ke 4.2. klo 13 - Leppä-
lä, Niittymäe ti 20.1. ja 17.2. klo 13 -
Viasveden talouskauppa
to 15.1. ja 12.2. klo 13 - Prei-
vikin kirkko ma 12.2. ja 9.2. klo 12 -
Lattomeren kirkko ti 20.1. ja 3.2. klo 12
Diakoniatyöntekijöiden vastaanotto:
Prei-
vikin kirkko ma 9-10, p. 6472553
Länsi-Porin kirkko ti ja ke 9-10, p. 6377613
Lattomeren kirkko ti 9-10.30, p. 6477382
Pietinmen srk.talo ke 9-10 pa-
rillissa viikoilla eli 7.1., 21.1. ja 4.2., p. 6370969
Vastaanotto kauppoille: Mimi-
market to 22.1. ja 5.2. klo 10 -
12 -
Viasveden talouskauppa
to 29.1. klo 10-12 -
Leppäpör-
kä to 22.1. klo 10-11
Diakoniatyöntekijät vapaapäi-
villä 24.12.-21. sekä neuvotte-
laavilla (myös diakoniatappi)
7-9.1.
Näppälerohot
Kevätkausi alkaa Olotuvalla to 15.1. klo 10, Pietinmen se-
urakuntatalossa ke 21.1. klo 10
Kirjallisuuspiiri
Länsi-Porin kirkon tiloissa ma 19 kevätkaudella: 12.1., 9.2., 16.3. ja 20.4.
Nuoret
Open Doors Pietinmessä 13.1., 20.1. ja 27.1. klo 19 - 21
Länsi-Porin kirkolla: Iso-
koulutus to 15.1. ja 29.1. klo 18
-Nuorten ilta pe 16.1., 23.1. ja 30.1. klo 19 - Gospelkahvila la 17.1. klo 20-23 -
Tuikka su 18.1., 25.1. ja 1.2. klo 18
(huom. uusi aika)
Gospel happening la 7.2. klo 18
Pietinmen srk.talo
Tytöt ja pojat
Kerhot alkavat viikoilla 3, eli 12.1. alk.
Tytöt: Ma 17 Länsi-Porin kirkko -
Ma 17 Tuusniemen koulu -
Ma 18 Prei-
vikki - Ke 19 Lattomeren koulu -
To 18 Niittymäen koulu -
Kokkikerho Pietinmessä ti 16.30 1.-2.-luokkalaisten ja ke 16 3.-6.-luokkalaisten
Pojat: Ti 16 Pietinmiemi - Ti 17.30
Prei-
vikki - Ke 16.30 Lattomeren koulu -
Sähkykerho Länsi-Porin kirkol-
la 7-9 v. to 14.30 ja 10-14 v. to 16.30
Tytöjen ja poikien kerhoilla
Viasveden Mäntypirtillä jatku-
vat to 22.1. ja 5.2. klo 17
Talvileiri
Talvileiri 7-14 -vuotiaille tytöille ja pojille Siikolailla 30.1. - 1.2.
Hinta 120 mk. Mukana Päivi ja Petri Ranta. Ilm. 23.1. mennessä
srk.toimisto 6370572, nuori-
soitointi 6377628 tai Ranta
kotiin 6375358

jan mukaan, Antti Yrjölä, Jarmo Laiho, Antti Yrjölä - Su 28.12. klo 10 ehtoollisjumalanpalvelus, rovasti Jorma Pakkanen, Herättäjän seurajumalanpalveluksen jälkeen - To 1.1. klo 10 uudenvuodenpäivä, sanajumalanpalvelus - Su 4.1. messu, Jarmo Laiho
Joulukirkkoja
Pietinmen seurakuntatalo
aattohartaus 24.12. klo 13 -
Lattomeren kirkko 25.12. klo 10 sanajumalanpalvelus - Prei-
vikin kirkko 25.12. klo 12 sa-
najumalanpalvelus
Kauneimmat joululaulut
su 21.12. klo 13 Rauhanpuisto 1
Diakoniatyö
su 21.12. klo 13 Rauhanpuisto 1
Piirit: Länsi-Porin kirkko ke 21.1. ja ke 4.2. klo 13 - Leppä-
lä, Niittymäe ti 20.1. ja 17.2. klo 13 -
Viasveden talouskauppa
to 15.1. ja 12.2. klo 13 - Prei-
vikin kirkko ma 12.2. ja 9.2. klo 12 -
Lattomeren kirkko ti 20.1. ja 3.2. klo 12
Diakoniatyöntekijöiden vastaanotto:
Prei-
vikin kirkko ma 9-10, p. 6472553
Länsi-Porin kirkko ti ja ke 9-10, p. 6377613
Lattomeren kirkko ti 9-10.30, p. 6477382
Pietinmen srk.talo ke 9-10 pa-
rillissa viikoilla eli 7.1., 21.1. ja 4.2., p. 6370969
Vastaanotto kauppoille: Mimi-
market to 22.1. ja 5.2. klo 10 -
12 -
Viasveden talouskauppa
to 29.1. klo 10-12 -
Leppäpör-
kä to 22.1. klo 10-11
Diakoniatyöntekijät vapaapäi-
villä 24.12.-21. sekä neuvotte-
laavilla (myös diakoniatappi)
7-9.1.
Näppälerohot
Kevätkausi alkaa Olotuvalla to 15.1. klo 10, Pietinmen se-
urakuntatalossa ke 21.1. klo 10
Kirjallisuuspiiri
Länsi-Porin kirkon tiloissa ma 19 kevätkaudella: 12.1., 9.2., 16.3. ja 20.4.
Nuoret
Open Doors Pietinmessä 13.1., 20.1. ja 27.1. klo 19 - 21
Länsi-Porin kirkolla: Iso-
koulutus to 15.1. ja 29.1. klo 18
-Nuorten ilta pe 16.1., 23.1. ja 30.1. klo 19 - Gospelkahvila la 17.1. klo 20-23 -
Tuikka su 18.1., 25.1. ja 1.2. klo 18
(huom. uusi aika)
Gospel happening la 7.2. klo 18
Pietinmen srk.talo
Tytöt ja pojat
Kerhot alkavat viikoilla 3, eli 12.1. alk.
Tytöt: Ma 17 Länsi-Porin kirkko -
Ma 17 Tuusniemen koulu -
Ma 18 Prei-
vikki - Ke 19 Lattomeren koulu -
To 18 Niittymäen koulu -
Kokkikerho Pietinmessä ti 16.30 1.-2.-luokkalaisten ja ke 16 3.-6.-luokkalaisten
Pojat: Ti 16 Pietinmiemi - Ti 17.30
Prei-
vikki - Ke 16.30 Lattomeren koulu -
Sähkykerho Länsi-Porin kirkol-
la 7-9 v. to 14.30 ja 10-14 v. to 16.30
Tytöjen ja poikien kerhoilla
Viasveden Mäntypirtillä jatku-
vat to 22.1. ja 5.2. klo 17
Talvileiri
Talvileiri 7-14 -vuotiaille tytöille ja pojille Siikolailla 30.1. - 1.2.
Hinta 120 mk. Mukana Päivi ja Petri Ranta. Ilm. 23.1. mennessä
srk.toimisto 6370572, nuori-
soitointi 6377628 tai Ranta
kotiin 6375358

jan mukaan, Antti Yrjölä, Jarmo Laiho, Antti Yrjölä - Su 28.12. klo 10 ehtoollisjumalanpalvelus, rovasti Jorma Pakkanen, Herättäjän seurajumalanpalveluksen jälkeen - To 1.1. klo 10 uudenvuodenpäivä, sanajumalanpalvelus - Su 4.1. messu, Jarmo Laiho
Joulukirkkoja
Pietinmen seurakuntatalo
aattohartaus 24.12. klo 13 -
Lattomeren kirkko 25.12. klo 10 sanajumalanpalvelus - Prei-
vikin kirkko 25.12. klo 12 sa-
najumalanpalvelus
Kauneimmat joululaulut
su 21.12. klo 13 Rauhanpuisto 1
Diakoniatyö
su 21.12. klo 13 Rauhanpuisto 1
Piirit: Länsi-Porin kirkko ke 21.1. ja ke 4.2. klo 13 - Leppä-
lä, Niittymäe ti 20.1. ja 17.2. klo 13 -
Viasveden talouskauppa
to 15.1. ja 12.2. klo 13 - Prei-
vikin kirkko ma 12.2. ja 9.2. klo 12 -
Lattomeren kirkko ti 20.1. ja 3.2. klo 12
Diakoniatyöntekijöiden vastaanotto:
Prei-
vikin kirkko ma 9-10, p. 6472553
Länsi-Porin kirkko ti ja ke 9-10, p. 6377613
Lattomeren kirkko ti 9-10.30, p. 6477382
Pietinmen srk.talo ke 9-10 pa-
rillissa viikoilla eli 7.1., 21.1. ja 4.2., p. 6370969
Vastaanotto kauppoille: Mimi-
market to 22.1. ja 5.2. klo 10 -
12 -
Viasveden talouskauppa
to 29.1. klo 10-12 -
Leppäpör-
kä to 22.1. klo 10-11
Diakoniatyöntekijät vapaapäi-
villä 24.12.-21. sekä neuvotte-
laavilla (myös diakoniatappi)
7-9.1.
Näppälerohot
Kevätkausi alkaa Olotuvalla to 15.1. klo 10, Pietinmen se-
urakuntatalossa ke 21.1. klo 10
Kirjallisuuspiiri
Länsi-Porin kirkon tiloissa ma 19 kevätkaudella: 12.1., 9.2., 16.3. ja 20.4.
Nuoret
Open Doors Pietinmessä 13.1., 20.1. ja 27.1. klo 19 - 21
Länsi-Porin kirkolla: Iso-
koulutus to 15.1. ja 29.1. klo 18
-Nuorten ilta pe 16.1., 23.1. ja 30.1. klo 19 - Gospelkahvila la 17.1. klo 20-23 -
Tuikka su 18.1., 25.1. ja 1.2. klo 18
(huom. uusi aika)
Gospel happening la 7.2. klo 18
Pietinmen srk.talo
Tytöt ja pojat
Kerhot alkavat viikoilla 3, eli 12.1. alk.
Tytöt: Ma 17 Länsi-Porin kirkko -
Ma 17 Tuusniemen koulu -
Ma 18 Prei-
vikki - Ke 19 Lattomeren koulu -
To 18 Niittymäen koulu -
Kokkikerho Pietinmessä ti 16.30 1.-2.-luokkalaisten ja ke 16 3.-6.-luokkalaisten
Pojat: Ti 16

♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥ *Äidiltä tyttäreille* ♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥

**Perintöliina ja vanhan ajan
piparkakut tuovat joulun**

“Kun kynttilät laitetaan
pöytään, sitten on joulul!”
Näin koki joulusiivoukseen
työlläntynyt pikku-Liisa
lapsena. Sama tunne valtaa
Liisan mielen tänäänkin,
vähän varttuneempana
juhlaan valmistautujana.

Kun Paula-äiti levittää tutun liinan siihen kuuluvine kynttelikköineen olohuoneen pöydälle, juhlatunnelma laskeutuu Peltosen kotiin. Se virittää ihaan odotukseen kahden polven aikuiset, se kietoo jännitykseensä pienet lastenlapset. Kristikunnan suuri juhla saa tulla. Ajatuksissa viivähtää myös poisnukkunut mummu, liinan aikoinaan kirjaillut Paula Peltosen äiti.

Joulua, jos mitä, pidetään perinteiden juhvana. Jotkut haluavat vaihdella viettotapoja ja kuljettavat vanhaa mukanaan soveltuvin osin lisäten uutta joukkoon matkan varrelta. Toiset tahtovat joulun tulevan samanlaisena vuodesta toiseen. Näihin perinteiden vaalijoihin kuuluu Paula ja **Seppo Peltosen** perhe. Lukuisista juhlatoivoista monet ovat juurtuneet myös tyttären nuoreen perheeseen.

Liisan kodistakin löytyy jo oma joululilja, jonka hän laittaa pöytään sitten, kun kaikki on valmista. Viisihaaraisen kynttelikönkin **Liisa** ja **Aki Ylituomi** omistavat, lapsuuskodin messinkisen sijasta tämä on puinen.

Liisaa vähän huolettaa perinteen siirtyminen, kun perheessä ei ole tyttä-
tä. Mutta luulenpa, että liina kynttilöi-
neen aikanaan juhlistaa nyt 8-vuotiaan
Jukan tai 5-vuotiaan **Antin** kotia. Sil-
lä onhan toki niin Ylituomen kuin Pel-
tosenkin perheissä omaksuttu myös
aviomiesten mukanaan tuomia tapoja.

Lapsena kuudeksi joulu­kirk­koon

Paula Peltonen ei voisi, omien sanojensa mukaan, elää ilman perinteitä. "Mitä sitten tapahtuisi, jos niitä ei olisi?" Vastaukseksi löytyy, että sitten tarvitsisi luoda kaikki itse.

Aviomies Seppokin mietti ääneen, että "on turvallista tietää, että kun esimerkiksi on joulukuun 15. päivä, niin silloin käyttäydytään näin".

Paulan lapsuuden muistot liittyvät Merikarviaan. Isä toimi siellä Ahlströmin koulun viimeisenä opettajana, isoisä oli ollut virassa ensimmäisenä.

Kirkkoon meno kuudelta aamulla alkavaan jumalanpalvelukseen ei unohdu mielestä. "Oli se kamalaa, kun piti nousta aikaisin."

Koska asuttiin keskellä kylää, mat-
ka tahtui jalan. Koskettavana muistuu
miehen, miten kirkkoon otettiin ylle
jouluhijaksi saatuja vaatteita. Ne
tuotiin siunattaviksi.

Paula Peltonen on tuonut omaan kotiinsa lapsuuskodin perinteitä. Tytär Liisa Ylituomi kertoo, että lukuisista juhlatavoista monet ovat juurtuneet myös hänen perheeseensä. Ajatuksissa viivähtää myös Paulan äiti Irene Kyläkoski.

Lipputangon päässä loisti tähti

Peltosten jouluissa riittää valoa. Lämpimät valot tuikkivat porilaisen kerrostalon ikkunoissa ja parvekkeen reunustalla.

Tämä juontaa osittain juurensa Paula-äidin Merikarvian lapsuuteen. Koululla perheineen asuva isä, **Pekka Kyläkoski**, näet hinasi kuusijuhlan aamuna lipputangon päähän punaisen joulutähden.

Mäen päällä sijaitsevan koulun "latvatähti" loisti kauas! Puusta valmistettu, punaisine lamppuineen hehkuva tähti ei ollut vallan tavallinen näky sodan jälkeisenä aikana. Kodin korkeaa sali koristeltiin katosta roikkuvin sadoin pumpulipalloin.

Aina joku tapa kuitenkin katoaa. Hopeoita ei Paulan kodissa kukaan enää

ole jouluksi kiillottanut sen jälkeen kun hänen äitinsä **Irene Kyläkoski** kuoli vuonna 1983. Mummu asui vanhuutensa tyttären perheessä, joten hän liittyi kiinteästi lasten, Liisan ja Pekan, arkeen sekä juhlaan.

Ruokaperinne ei Peltosilla juuri-
kaan ole muuttunut. Hyvää tarjotta-
vaa riittää, siitä huolehtii mainiona ta-
lousihmisenä tunnettu perheen äiti.

Pikkuleipäresepti sadan vuoden takaa

Ehkä yksi vanhimmista sukupolvelta toiselle kulkeneista asioista niini Paulan kuin Liisankin joulun valmisteluissa on pikkuleipien tekeminen ikivanhan reseptin mukaan. Näin leivottu piparit eivät olekaan mitä tahansa siirappileipiä.

Maku tuoksuineen tulvahtaa viime
vuosisadan puolelta. Pik-
kuleipiä väel-
leen leipoi jo
Paulan isän
äiti **Johanna
Leineberg**,
o.s. Nordlund,
Harjavallan
kanttorin vuon-
na 1849 synty-
nyt tytär.
Paula

Peltosen isän käsin kirjoittamasta reseptilappusesta löytyvät niin kristallit kuin ruokapippuritkin. Valmiit pikkuleivät ovat melko tummia sekä aika kovia. Ja tietysti ehdottoman herkullisia, eihän ohjetta muuten olisi aarteena säilytetty.

Turun joulurauha hiljentää

Lähellä lapsuuskotiaan asuva Liisa Ylituomi ihailee tänäkin jouluna mummun kirjailemaa vihreää liinaa äidin ja isän luona käydessään. Lapsena liinan näkeminen oli riemun paikka. Sen ilmestyminen pöytään aatonaattona merkitsi, että siivouspiina oli ohi ja joulupukin tulo lähellä. Oli siirrytty arjesta pyhään.

Liisa toteaa äitiään vilkaisten, että on omaksunut oman perheensä jouluun "vain ne hyvät tavat". Hän ei toisin sanoen siivoa yhtä paljon kuin äiti. Samoin hän ansiotyössä käyvänä valmistaa vain osan ruoista itse, loput ostetaan kaupasta. Pääosin kotona työskennellyt äiti on voinut tehdä monet asiat perusteellisemmin.

“Perusarvot kuitenkin periytyvät”, vakuuttaa Liisa. Niinpä pikkujoulusta asti jouluisesti virittäytynyt perhe hiljentyi suureen juhlaan Suomen Turun julistaessa joulurauhan. Niin teh-

tiin jo kotona.

Joulun varsinainen merkitys Jeesuksen syntymäjuhlanä ei myöskään unohdu. Jouluevankeliumi kuunnellaan ennen aaton aterian aloittamista. Lukijana on Liisa-äiti, mutta pian virka siirtyy Jukalle. Lapsuuskodissa tehtävä periytyi isoveli Pekalle. Nytkin veljen perhe kaksine tyttäreinä kuuluu yhteisiin juhlahetkiin.

Jos välkkivät valot Peltosella, niin tuikkivat ne Ylituomellakin. Runsaasti koristeltu kuusi kimaltaa. Parvekkeen ulkovalot on sytytetty jo ensimmäisenä adventtina. Honkajoelta toisoisin oleva perheenpää on hänkin tottunut jouluna runsaisiin valoihin.

Kauneimmat joululaulut Teljän kirkossa

Musiikki kuuluu molempien perheitten joulutunnelmaan. Kotikirkkoon, Teljän kirkkoon, mennään kuuntelemaan kauneimmat joululaulut. Kotona soivat levyt, ehkä joku asettuu pianon ääreen.

Kirkkomaalla käyntejä ei unohdeta. Omaisten haudoille sytytetyt kynttilät liittävätkin lepattaessaan tämänkin jou-
lun turvalliseen perinteitten ketjuun.

*Teksti Kristiina Ahtola
Kuva: Maija-Leena Seppälä*

